

Лаврикова Н.С.,
студентка 5 курсу,
3 групи, Інституту підготовки кадрів
для органів юстиції України
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАГРОЗИ МІЖНАРОДНОГО ТЕРОРИЗМУ

Ключові слова: міжнародний тероризм, боротьба з міжнародним тероризмом

Keywords: international terrorism, fight against international terrorism

Анотація: Розглянуто сутність міжнародного тероризму, запропоновано заходи протидії міжнародному тероризму. Розкрито роль України в системі міжнародного тероризму

Abstract: The essence of international terrorism, the measures of counteraction to international terrorism are proposed. The role of Ukraine in the system of international terrorism is revealed

На сьогоднішній день тероризм набуває загрозливих масштабів. Він почав трансформуватися в масштабне соціально-політичне явище, яке несе загрозу планетарного значення. Поява тероризму обумовлена різними політичними, економічними та соціальними протиріччями міжнародного життя. В останні роки простежується тенденція до злиття різних терористичних організацій та створення єдиної злочинної системи зі своїми фінансами та цілями. Тому на сучасному етапі розвитку людство зіткнулося з таким його проявом, як міжнародним тероризмом.

З'ясовуючи сутність міжнародного тероризму, дослідники виокремлюють його основні форми, які залежать від реалізації відповідної системи цінностей. До них, зокрема, відносять антизахідну (базується на збереженні національної незалежності), антиамериканську (породжує комплекс не повноцінності у всіх народів, які не підтримують ідею американізації) та антиізраїльську (залежність палестинських арабів від ізраїльтян, яка базується на невизнанні поділу Палестини на дві держави відповідно до рішень ООН) системи цінностей, які можуть виступати джерелом виникнення глобального тероризму. Таким чином, деякі країни світу породжують окремі структури, для яких характерні екстремістські настрої, і забезпечують реалізацію міжнародних форм тероризму. Слід зазначити, що такі терористичні структури, як правило, мають антиглобалістичний характер і тим самим протистоять поширенню глобальної системи цінностей, яка перешкоджає реалізації національних інтересів. Фактично йдеться про певну монополізацію впливу з боку певних терористичних структур, які підривають основи національної самобутності окремих держав [1].

Резолюція № 1373 Ради Безпеки ООН від 28 вересня 2001 року відзначає, що існує тісний взаємозв'язок між міжнародним тероризмом і транснаціональною організованою злочинністю, незаконними наркотиками, відмиванням грошей, незаконним продажем зброї та незаконними перевезеннями ядерних, хімічних, біологічних та інших потенційно небезпечних матеріалів. У зв'язку з розвитком сучасного міжнародного права існує цілий ряд міжнародних конвенцій універсального і регіонального характеру, які на основі чітко окреслених критеріїв в якості предмета свого регулювання передбачають здійснення взаємного співробітництва держав у боротьбі з міжнародним тероризмом. Серед них можна виділити: Женевську Конвенцію з протидії тероризму (1937 р.), Вашингтонську Конвенцію про запобігання і покарання актів тероризму (1971 р) та ін. Також 8 вересня 2006 р. Генеральна Асамблея ООН прийняла «Глобальну контртерористичну стратегію» у виді резолюції та доданого до неї плану дій. На цей час масштабність і прогресивність розвитку тероризму, на жаль, випереджає спільні антитерористичні зусилля держав. Міжнародне співробітництво безумовно є невідмінним елементом ефективної боротьби з тероризмом. На думку В. О. Максимчука важливим подальшим кроком має бути вдосконалення договірних механізмів співпраці, що включає в себе як розробку нових договорів, так і збільшення кількості учасників вже існуючих антитерористичних конвенцій [2].

Якщо досліджувати місце України в системі міжнародного тероризму, то вона відіграє роль «транзитної». «Транзитні» країни не розглядаються терористичними організаціями як потенційні цілі, а використовуються для транзиту, перепочинку, лікування, вербування нових членів – тобто для забезпечення своєї діяльності. Слід зазначити, що фактичне використання міжнародними терористами транзитного потенціалу нашої держави знаходять підтвердження за результатами діяльності Служби безпеки України. За останній час співробітниками спецслужб було виявлено та заблоковано декілька транзитних каналів переправлення іноземних бойовиків міжнародної терористичної організації Ісламської держави, а у Харкові оперативники спецслужб виявили приватну квартиру, що використовувалася для тимчасового переховування членів цієї організації, які мали намір транзитом вийти в сирійсько-іракську зону бойових дій [3].

Отже, на нашу думку, головним шляхом у боротьбі з транснаціональним тероризмом повинно стати визначення єдиного терміну «тероризму». Це допоможе переконати людей, що уряд

країни приймає відповідні кроки для боротьби з тероризмом, приймає закони, які допоможуть протистояти міжнародному тероризму на міжнародному рівні.

Неправильне визначення цього поняття може викликати несприятливі соціальні та політичні наслідки. Перш за все, відсутність єдиного розуміння «терористичного акту» у світі буде заважати спеціальним правоохоронним органам виявляти та переслідувати терористів у різних державах, оскільки національними законодавствами можуть не визнаватися певні діяння терористичними. Наприклад, у таких країнах як Афганістан, Пакістан, Сирія, Ірак та ін [4].

Також для здійснення ефективної протидії міжнародному тероризму необхідне об'єднання та координації всіх країн в рамках міждержавної антитерористичної коаліції. Основним завданням якого у контексті боротьби з тероризмом в умовах сьогодення є своєчасне виявлення терористичних загроз, їх локалізація та припинення. Європейський Союз є найбільш впливовим міждержавним об'єднанням в Європі щодо залучення спеціальних служб країн-членів до боротьби з тероризмом. Наприклад, у 1975 році була створена так звана група TREVI (тероризм, радикалізм, екстремізм і міжнародне насилля), яка об'єднала міністрів юстиції та внутрішніх справ країн ЄС з метою посилення боротьби з міжнародною організованою злочинністю, тероризмом, торгівлею наркотиками тощо. Але необхідне створення більшої кількості міжнародних організацій, основними цілями яких буде боротьба з тероризмом.

Список використаних джерел:

1. Войтович Р. Глобальний тероризм як виклик сучасному суспільству. Вісник Національної академії державного управління. URL: <https://visnyk.academy.gov.ua/wp-content/uploads/2013/11/2010-4-3.pdf> (дата звернення: 10.11.2017).

2. Максимчук В. О. Міжнародний тероризм як глобальна проблема сучасності та боротьба з ним. URL:<http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/6204/Maksimchuk%20Mezdunar.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 10.11.2017).

3. Міжнародний тероризм: загрози для України. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2567/> (дата звернення: 10.11.2016).

4. Bruce, G. `Definition of terrorism: social and political effects. Journal of Military and Veterans Health. 2013, Vol.21. No 2. 26-30.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ

У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман;
проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

3-68 **Злочинність** у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017